

Петко, когото наричаме още „моята малка Петкана“, защото носи дълги коси, ей сега току що влѣзе въ стаята при мене, съ юначенъ изгледъ, съ почти изгубена главичка подъ голѣмата военна шапка на баща си, която, навѣрно, му създаваше илюзията, че е голѣмъ човѣкъ.

Очитъ му, както и устнитъ му, дишаха животъ. Хубавитъ му очи и довѣрчиви, като очитъ на всички млади сжщества, чиято радостъ е безъ размишление, безъ спадание, радостъ, която тѣ не чувствуватъ да си отива и която нищо не оставя у тѣхъ. Изведнажъ тѣ сж довольни, послѣ малко вече не сж... просто ей така.

Знае ли нѣкой защо?..

Петко е сжщо такъвъ, постоянно заетъ съ мисълта: „какво мога да направя?..“ Това е неговата всѣкидневна литания, чакъ до вечерята и дори въ неговото легло. Почти заспалъ той пакъ повтаря „какво мога да направя?“

И азъ виждамъ въ това, сѣкашъ начертано началото на едно несмислено разочарование, което ще расте заедно съ измамата, която му готви живота — и наведена надъ него, страстно и мжчително желающа, щото това да бжде усърдие, което се заражда, азъ го уча да мисли и да казва: „какво нѣщо най-добро бихъ могаль да направя?“

Но въ тази минута той трѣскаво се мжи да скрие подъ голѣмата шапка своитъ кждри, които отнематъ много отъ приликата му съ възрастень човѣкъ, и, задоволенъ, почти успѣлъ да ги натпчи, освѣнъ нѣколко кждрици, които правятъ на този малъкъ войникъ нѣщо като ореолъ, той ми казва:

— Майко, искашъ ли да играемъ на битка?

— Не ща — кждѣ си видѣлъ ти майки да се биятъ?

— Тѣ сж страховливи!

— Тѣй ли мислишъ ти?

И лицето му сияе.

— Ама азъ не на таквазъ битка искамъ да играя.

И той се покатерва вече на единъ столъ близо до мене и настанява карти за игра на моитъ колѣнѣ.

— На такава игра игравамъ колкото искашъ, мойто момче.

И вѣрвайки, че азъ съмъ се успокоила, той казва съ убѣдителна усмивка:

— Баремъ нѣма да имамъ счупенъ кракъ.

— О миличккъ, ако войната чупѣше само крака!

И ето ни седнали единъ срѣщу други: той важенъ като въ рѣшителень часъ, а азъ — неволно натжжена прѣдъ това сжщество, което ме „продължава“. Мъничка халчица отъ веригата на вѣковетъ! Мой синъ!

И така, ний играемъ на битка, но ний играемъ по неговъ начинъ — той раздѣля картитъ на двѣ:

— А, кои се биятъ? Българитъ и Турцитъ, нали майко?

— Както искашъ.

— Азъ ще взема чернитъ карти, казва Петканчо, тѣ сж Турцитъ.

— Е че защо така?

— Защото тѣ сж много грозни, и ти не можешъ да държишъ въ ржцѣ лоши хора като тѣхъ; ти вземи червенитъ, тѣ сж Българитъ и тѣ сж хубави.

Първата игра, Българитъ печелятъ. Петко е много гордѣливъ отъ успѣха на своята майка, но намѣсто да прибере картитъ и да ги дигне, той ги нарежда върху колѣнѣтъ си, като малки солдати, които пазятъ нѣкой пжтъ, и ги кара да вѣрватъ напредъ по единъ — навѣрно за да не бждатъ избити всички изведнажъ.